

betydning, at tilslutningen kan bli stor, desto fler bidrag vil kredsen kunne faa.

Men foruten disse penger vil kredsen ogsaa faa andel i statsbidraget og de paa anden maate indvundne bidrag. De enkelte kredser vil saaledes erholde tilbake det flerdobbelte av, hvad de selv har ydet.

Et par eksempler vil nærmere belyse dette: I løpet av selskapets 5 virkeaar er der til Vennesla herred ialt bevilget kr. 505,00, mens den i samme tidsrum indbetalte kontingent utgjør kr. 150,00. Bygland har i samme tidsrum indbetalst i medlemskontingent ca. kr. 200,00, mens selskapets ydelse har været ca. kr. 600,00.

Jeg vil avslutte disse korte bemerkninger om nærværende selskap med en sterk opfordring til vor gaardbrukerstand og andre interessertere om at yde selskapet sin støtte ved at indtræde som medlem af samme. Enighet gjør sterk; ikke mindst paa dette omraade gjelder det *at løfte i flok*.

Særlig vil jeg bede ungdommen om at slaa følge. Fremtiden er ungdommens, og en sterk gaardbrukerstand er det bedste værn for landets fremtid.

OTTERDALS TORVSTRØFABRIK.

UTDRAG AV KRISTIANSANDS OG OPLANDS JORDDYRKNINGSSELSKAPS
AARSBERETNING FOR 1910.

FA BRIKKEN har i det forløpne aar tilvirket ca. 2 200 baller torvstrø, hvorav størsteparten allerede er solgt.

Produktionen er saaledes stadig stigende og vil, efterhvert som myren blir tørrere, endnu kunne økes betydelig, særlig i tørre somrer.

Endnu gaar den meste torvstrø til gaardbrukerne omkring Kristiansand; men der kan spores voksende forstaaelse av dette værdifulde hjælpemiddel i jordbruks tjeneste ogsaa i distrikten om Sætersdalsbanen, og naar gaardbrukerne først indser, hvilken betydning det har for dem fuldt ut at nyttiggjøre sig den naturlige gjødsel, vil torvstrøfabrikken selv med mangedobbel prodution ikke magte at tilfredsstille behovet.

Det er da ogsaa i forstaaelse herav, at selskapet driver et intenst arbeide for at faa istand smaa torvstrøanlæg rundt om i de forskellige distrikter.

Et stort savn har Otterdals torvstrøfabrik avhjulpet, hvilket bedst sees av, at vore større gaardbrukere allerede regner med dens produkter paa en saadan maate, at de paa forhaand indsender sine aarlige bestillinger. Det er likesaa nødvendig for rationelt jordbruk at ha det

fornødne kvantum torvstrø for vinteren paa lager, som for rationelt fjøsstel at ha det fornødne og tilstrækkelige kvantum for forhaanden.

Det er daarlig økonomi at fore sine kreaturer daarlig; men vel saa daarlig økonomi ikke at bruke eller at bruke for litet torvstrø.

TORVSTRØ.

AV O. L. BÆRØE, FORVALTER VED JARLSBERG HOVEDGAARD.

UTDRAG AV EN AVISARTIKEL.

DER har i de sidste aar været talt og skrevet meget om tvagkummer og deres hensigtsmæssighet, og der er ogsaa indenlandske forsøk, som har paavist tvagets gjødselsværdi, saadan som den blir i en tvagkum. Men vi har ofte forundret os over, at der, ret som det er, trækkes sammenligning mellem fordelene ved bruk av kum paa den ene side og bruk av torvstrø paa den anden. Som om man i almindelighet maatte gjøre et valg i den ene eller anden retning. Men saadan bør saken ikke sees. For disse to i sin virkemaate høist forskjellige midler bør ikke staa i noget konkurranseforhold til hinanden, tvertimod, de bør supplere hinanden. Der bør saaledes ikke være tale om noget »enten — eller«, men helst om et »baade — og«.

Vi mener, at en saa rikelig bruk av torvstrø, at alt tvag derved blev opsuget, vilde være idealet. Men i praksis gaar det ikke. Dels faar man i fugtige aar ikke tør torvstrø nok, om man har egen myr, og staar man som de fleste overfor at maatte kjope alt, blir det et stort utlæg, og man kvier sig for det. Man bruker da i almindelighet saa meget, at kravet til renslighet opfyldes, og der blir endel tvag opsuget. Og til overskuddet av tvaget er saa kummen udmerket. Men skal man renoncere paa bruken av torvstrø og bruke strømidler med betydelig mindre opsgningsevne, da vil der trænges en stor kum, fordi hovedmassen av tvaget gaar den vei. Men hermed øker ogsaa vanskeligheten ved at faa tvaget ut paa engen i ret tid.

Vi vet, at der er mange, som foretrækker denne ordning allikevel, og vi kan forstaa det, forsaavidt visse trakter av landet angaaer, f. eks. paa sørlandet og Jæderen og store dele av vestlandet med, fordi jorderne der ligger bare saagodtsom hele vinteren. Men over store strok av østlandet og likeledes i det nordenfjeldske, hvor sneen ofte blir liggende til langt ut i april, der vet vi av erfaring, at det er vanskelig at faa tvaget ut i ret tid, da nyttevirkningen blir størst. I tæleløsningen kan man ikke godt kjøre utover engene, og før en vet ordet av det, er vaaronnen i fuld gang, men da er sandelig hestedagsverket kostbart. For os staar det som fordelagtigst at bruke saa rikelig med